

Videotolkning

– Så skapar video större flexibilitet, bättre tillgång och starkare kommunikation

Videotolkning vid möten

Videotolkning är mer än ett mellanting mellan plats- och telefontolkning. Det är en egen tolkningsform som förenar det bästa från båda. Tolken hör samtalet och ser samtidigt ansiktsuttryck, kroppsspråk och samspelet mellan deltagarna. Det ger bättre förutsättningar för tydlig och träffsäker kommunikation. Samtidigt får verksamheten snabb tillgång till tolk, större geografisk räckvidd och mindre behov av transporter. Kombinationen av visuell förståelse och flexibilitet gör videotolkning till ett starkt alternativ i många situationer.

Flera skäl driver intresset för videotolkning.

Ett är tillgång till rätt kompetens. Utan krav på fysisk närvaro blir det lättare att hitta rätt språk, dialekt och specialistkompetens, särskilt där behoven är komplexa eller det lokala utbudet är begränsat.

Ett annat är effektivitet. Färre resor ger snabbare tolktillgång och smartare resursanvändning, vilket skapar ett mer robust arbetssätt för verksamheter med höga tillgänglighetskrav. Därtill finns ett tydligt hållbarhetsperspektiv: minskat resande innebär lägre klimatpåverkan och minskade transportkostnader.

Men det som ofta driver den faktiska användningen är något mer grundläggande: videotolkning fungerar väl i fler situationer än man först tror.

NÄR VIDEO GÖR VERKLIG SKILLNAD

I vissa möten räcker det att tolken hör samtalet. I andra räcker det inte alls. När patienten rör sig, när personal visar instruktioner eller när kroppsspråk och visuella signaler påverkar förståelsen blir telefontolkningens begränsningar tydliga. Video skapar ett helt annat stöd: när tolken ser rummet och deltagarna blir kommunikationen mer sammanhållen och tolken kan arbeta mer träffsäkert utan att varje rörelse behöver beskrivas i ord.

Med rätt utrustning kan tolken bli en integrerad del av hela förloppet. Skärmen kan flyttas mellan rum och miljöer så att tolken alltid har rätt överblick. I stället för att personalen behöver beskriva sammanhanget i ord kan tolken själv se instruktioner och patientens reaktioner.

Det sparar tid och bidrar till högre kvalitet i mötet.

I MÖTEN MED BARN GÖR VIDEOTOLKNING SKILLNAD

Möten som inkluderar barn kräver extra flexibilitet. Fokus skiftar snabbt och samtalet växlar mellan barn, vårdnadshavare och behandlare. Här passar videotolkning väldigt bra. Skärmen kan justeras utifrån barnets behov: tolken kan vara nära när det behövs och flyttas åt sidan när fokus ligger någon annanstans. Barn, som ofta är vana vid skärmar, upplever dessutom formatet som naturligt, särskilt när tolken deltar aktivt i realtid snarare än via en röst i luften. Om barnet utför aktiva aktiviteter är det enkelt att förflytta sig ner på lekmatta eller golv.

VIDEO KAN STÄRKA BÅDE TRYGGHET OCH INTEGRITET

En underskattad styrka med videotolkning är att tolken deltar fullt ut i samtalet utan att vara fysiskt närvarande i rummet. Det kan vara en fördel vid känsliga moment där patienten kan uppleva obehag inför ytterligare en person. Skärmens placering kan justeras för att skydda patientens integritet, utan att kommunikationen kompromissas.

För vissa patienter kan detta vara avgörande. För verksamheten innebär det större möjlighet att anpassa mötet efter situationen.

RÄTT KOMPETENS BLIR LÄTTARE ATT NÅ

Tillgången till rätt tolk är en av de mest affärskritiska och kvalitetsdrivande faktorerna i varje tolksituation. Hög kvalitet bygger på mer än att tolken behärskar rätt språk. Många uppdrag kräver också relevant erfarenhet, säker terminologi och god förståelse för den aktuella vårdkontexten.

Videotolkning stärker möjligheten att hitta rätt kompetens. Med tillgång till tolkar från ett större geografiskt område blir matchningen mer träffsäker. Det har särskilt stor betydelse vid ovanliga språk, dialekter och uppdrag som kräver särskild sjukvårdskompetens.

För verksamheten ger detta bättre precision i tillsättningen av uppdrag. För patienten bidrar det till tydligare kommunikation, ökad trygghet och högre kvalitet i mötet.

ENKELHETEN ÄR AVGÖRANDE

Videotolkning blir bara ett starkt verktyg om den är enkel att använda. Krånglig anslutning, dåligt ljud eller teknisk osäkerhet riskerar att urholka även en bra lösning. Lärdomen är tydlig: enkelhet är en grundförutsättning. Det ska vara lätt att ansluta, lätt att höra och lätt att förstå vad man ska göra.

I slutändan är det användarupplevelsen som avgör om videotolkning blir ett naturligt arbetssätt eller något man undviker. Nyckeln är att börja i rätt ände: inte med tekniken, utan med användningssituationen. Sker mötet sittande eller i rörelse? Är miljön ljudrik? Behöver tolken följa med mellan rum? Utifrån dessa frågor blir det lättare att välja rätt utrustning. Ibland räcker en surfplatta, ibland krävs ett mer mobilt förhållningssätt. De verksamheter som lyckas bäst har utgått från sitt faktiska arbetssätt och byggt lösningen därefter.

Här bidrar gärna vi som förmedling både med tester, teknik och stöd.

FÖRBEREDELSE HÖJER KVALITETEN YTTRELLIGARE

Det är alltid viktigt att tolken är förberedd inför uppdrag. Dock kräver vissa uppdrag mer förberedelser än andra. Vid exempelvis specifika bedömningsmoment behöver tolken ges rätt förutsättningar i förväg: detta kan vara upplägg avseende mötet eller en kort rollbeskrivning. Det minskar osäkerhet, sparar tid och bidrar till mer träffsäker kommunikation. I verksamheter med språkbedömningar, barnmöten eller kliniskt komplexa samtal kan denna förberedelse vara avgörande.

ATT KOMMA IGÅNG KAN VARA ENKELT

Att komma igång med videotolkning kan vara enkelt. Börja med de besökstyper där formatet ger tydlig nytta, till exempel planerade samtal, uppföljningar eller möten där visuell kontakt är viktig. Testa i liten skala, följ upp och justera utifrån era behov. Med rätt stöd blir videotolkning snabbt ett naturligt inslag i arbetet. När de första användningsområdena faller väl ut blir det lättare att bredda användningen steg för steg.

Våga också ta vår assist längs vägen, oavsett om det handlar om presentationer på APT, genomgång av användningsfall eller teknisk utformning av stativ.

Slutsats

Vi vet att videotolkning har ett tydligt eget värde för många verksamheter. Formatet erbjuder en kombination av kvalitet, flexibilitet och tillgänglighet som varken plats- eller telefontolkning fullt ut kan matcha på egen hand.

När lösningen används i rätt sammanhang skapar den bättre förutsättningar för kommunikation, stärker tillgången till rätt kompetens och gör det lättare att anpassa mötet efter patientens, klientens och verksamhetens behov. Det avgörande är att använda videotolkning där den gör verklig skillnad.

SAMMANFATTNING OCH VÄGEN FRAMÅT

Videotolkning i vården är inte en universallösning, och den ersätter inte alltid tolk på plats. Men i många rehabiliterande sammanhang är det ett arbetssätt som skapar större flexibilitet, bättre planeringsförutsättningar och snabbare tillgång till språklig kompetens.

När tekniken är stabil, personalen trygg i arbetssättet och patienterna förberedda blir videotolkning en naturlig del av verksamheten och inte ett undantag. Det gör det möjligt att välja lösning utifrån behov, snarare än utifrån tillgång.

Vill ni lära er mer? Kontakta DigitalTolk, eller kontakta kollegor i Region Halland och Region Blekinge som har beprövad erfarenhet av videotolkning i fysioterapi och logopedi.

LEYLA SARAC

Medgrundare & Affärsutvecklare

☎ 070 483 01 00

✉ leyla@digitaltolk.com

I SAMARBETE MED

PETRA KINDER

logoped, Region Blekinge

✉ petra.kinder@regionblekinge.se

CHARLOTTE FYHR

fysioterapeut, Region Halland

✉ charlotte.fyhr@regionhalland.se